N°. 444. **DE GRONDWET.** 1854.

ZEGEL

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . " 5.50.

ZATURDAG 28 OCTOBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon,** Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

hebben dezer dagen (No. 433), door mededee- ...de eigen woorden der Regering, ontwikkeld ...sel, dat de Regering ten aanzien van de ver- ...ing van lasten heeft aangenomen. Het komt ...eder: geene *afschaffing* van eenig middel van ...; maar wel, zoo mogelijk, *vermindering* van ... waartoe die middelen zijn opgevoerd. Dus ...ndering van *belastingstelsel:* alleen *vermindering.*

... daartegenover staat het stelsel der constitutionelen.

In ieder geval *hervorming* van het *stelsel* der belastingen. Zelfs dàn wanneer de staat der financiën geene vermindering van inkomsten zou gedoogen, verandering van de grondslagen, waarop de heffing onzer belastingen rusten. Ook dàn nog meer evenredige verdeeling der lasten, naar gelang van het vermogen des belastingschuldige. Ook dàn nog, ontheffing van de eerste levensbehoeften, ontheffing van de nijverheid.

... gunstigen financiëlen toestand — zoo als *nu* — ...erste stap tot eene dusdanige radicale hervorming van het belasting*stelsel. Afschaffing* van een of meer der meest drukkende accijnsen.

... Tweede Kamer heeft, bij haar adres van antwoord op de Troonrede, dit stelsel omhelsd en zich ...e tegen dat van de Regering verklaard. Niet ...lijk is de bedoeling der elfde paragraaph geweest: "Vermindering van lasten zal ons *dubbel* aangenaam "wezen, ... medewerking wordt verlangd tot "maatregelen, *die de eerste levensbehoeften, en daardoor "de nijverheid ontheffen."* Met eenparige stemmen, zonder eenige oppositie, werd deze zinsnede, zoo merkbaar ...kende van de, daarop betrekking hebbende paragraph in de Troonrede, aangenomen. In het voorloopig verslag der Tweede Kamer over de *Wet op de middelen*, wordt dan ook, teregt, gezegd: "Zoo doende ... wezenlijke verligting aangebragt en, *in overeenstemming met den bij het antwoord der Kamer op de Troonrede uitgedrukten wensch, gehandeld worden."*

Maar hoe dan — voeren de tegenstanders ons te gemoet — bij buitengewone omstandigheden, wanneer buitengewone uitgaven (bijvb. oorlogsuitgaven) gevorderd worden?

Wij antwoorden:

Dàn — gelijk in Engeland — buitengewone heffingen voor buitengewone uitgaven. Maar nimmer, om in eventuële uitgaven te voorzien, de nijverheid drukken en de eerste levensbehoeften, in *gewone* tijden, door overmatige lasten voor algemeen en ruim gebruik ontoegankelijk stellen.

... zou niet al te verkrijgen zijn geweest voor *de ... millioenen*, waarover de schatkist, bij een zuinig en spaarzaam beheer, thans jaarlijks zou te beschikken hebben?

Laat ons eens rekenen.

Het tonnegeld wordt geraamd (met 13 opcenten) op		*f* 452.000
De accijns op het geslagt:		
hoofdsom	*f* 900,000	
10 pct. collect. zegel	- 90,000	
38 opcenten	- 342,000	
		- 1,332,000
De accijns op het gemaal (rogge *en* tarwe):		
hoofdsom	*f* 3,330,000	
10 pct. collect. zegel	- 330,000	
... opcenten	- 834,900	
		- 4,464,900
	totaal	*f* 6,248,900

Werden niet *nu*, méér dan vroeger, bijna vier millioen jaarlijks noodeloos uitgegeven, besteedde men de ... drie millioen, waarover men bovendien heeft te beschikken op de beste wijs: het tonnegeld zou kunnen worden afgeschaft; bovendien de accijns op het gemaal en op het geslagt, en men zou nog nagenoeg acht tonnen gouds als batig saldo overhouden.

Derhalve:

losmaking van de banden, die den handel nog drukken;
goedkoop vleesch en
goedkoop brood!

Men bewere *nu* nog, dat de Regering der "tegenovergestelde rigting" geene heilzame vruchten oplevert!

De wet op het onderwijs.

VII.

Wij hebben reeds in meer dan een opzigt aangetoond, dat in het wetsontwerp geen behoorlijk volledig stelsel tot regeling van zulk een gewigtig onderwerp wordt aangetroffen, en niet zelden met elkander strijdige beginselen daarin toepassing vinden. Als het grondwettig voorschrift bepaalt, dat overal in het Rijk *van overheidswege* voldoend openbaar *lager* onderwijs wordt gegeven en het geven van onderwijs vrij is, behoudens *het toezigt der overheid:* wij stemmen het toe, dat er dan geen strijd met de Grondwet bestaat, zoo men onder *overheid* begrijpt het plaatselijk, het gewestelijk of het algemeen bestuur. Maar dan behoort ook de wetgever dat begrip duidelijk te onderscheiden en de afbakening van ieders gebied, gelijk die wettelijk is geregeld, te eerbiedigen. Wij hebben alreeds opgemerkt, dat die pligt is miskend, waar het de regeling der kosten van het onderwijs geldt; menig blijk van zulk eene miskenning troffen wij daarenboven aan.

Art. 145 der Gemeentewet geeft aan den Gemeenteraad de bevoegdheid, om alle gemeente-ambtenaren en bedienden, wier benoeming niet bij deze wet of de plaatselijke verordeningen aan anderen is opgedragen, te benoemen en *te ontslaan;* terwijl het *schorsen* van alle uit de gemeentekas bezoldigde ambtenaren, welker schorsing niet aan anderen is opgedragen, zoo als de secretaris, de ontvanger, de politie-beambten, volgens art. 179, litt. *q*, behoort tot het dagelijksch bestuur der gemeente, aan Burgemeester en Wethouders opgedragen.

Het wetsontwerp beperkt bij art. 9 die bevoegdheid door haar afhankelijk te maken van de goedkeuring des schoolopzieners, zoodra men er van gebruik wil maken; ja, van diens weigering tot goedkeuring is zelfs geen hooger beroep mogelijk; maar wel voor den schoolopziener, wanneer de Gemeenteraad nalatig of weigerachtig is de noodzakelijkheid van schorsing of ontslag te erkennen.

Art. 179, litt. *v*, der Gemeentewet draagt aan Burgemeester en Wethouders op het houden van een gedurig toezigt op al wat de gemeente aangaat; zij kunnen op hun verzoek daarin, volgens art. 54, tweede zinsnede, door raadsleden worden bijgestaan. Het dagelijksch bestuur is, krachtens art. 183, aan den Raad verantwoording en inlichting schuldig. Bij artt. 16—22, gelijk bij het aangehaalde 9de art. van het wetsontwerp, wordt aan de plaatselijke school-commissiën eene zelfstandigheid van bevoegdheid en werkkring verleend, waardoor zij, die haar bestaan aan den Gemeenteraad ontleenen, boven dat collegie worden gesteld. Gelukkig evenwel, dat de Gemeenteraad in art. 126, tweede zinsnede, der Gemeentewet het middel vindt, om zich aan de zamenstelling dier commissiën te onttrekken.

Art. 150 der Gemeentewet behelst een verbod voor den Gemeenteraad, om in zijne beschikkingen te treden in hetgeen van algemeen-, rijks- of provinciaal belang is. Bij de laatste zinsnede van art. 9 wordt evenwel aan het besluit tot ontslag van een onderwijzer bij eene openbare school een gevolg verbonden, dat met het algemeen Rijksbelang in betrekking staat, en waarin voor het overige art. 14 van het wetsontwerp op eene billijke en regtvaardige wijze voorziet. De Raad toch zal kunnen beslissen over het vervallen eener acte van algemeene toelating, wanneer zij het gedrag van den titularis ergerlijk — eene hoogst rekbare qualificatie — acht, wat overigens slechts het gevolg eener regterlijke veroordeeling zou kunnen zijn.

Wij gelooven, dat men de ongegrondheid onzer opmerkingen niet zal kunnen beweren; ook al heeft men daarover de Mem. van Toel. nageslagen. Alleen zoo men ons het verschil aanwijst, dat er bestaat tusschen de thans aanwezige plaatselijke school-commissie en de commissie van plaatselijk toevoorzigt, zullen wij over de regtmatigheid van het oordeel kunnen beslissen, dat de laatsten treft, die zelfs zonder bezwaar zouden kunnen worden gemist. Wat hebben wij overigens te denken van eene redenering als deze:

"De plaatselijke school-commissiën kunnen, mits behoorlijk ingerigt en zamengesteld, zeer nuttig werken."

"De Regering acht het wenschelijk, dat de benoeming "van zoodanige commissie, *wier toezigt zich over het "geheele onderwijs eener gemeente uitstrekt*, en waarvan "de keus soms tot zwarigheden aanleiding zou kunnen "geven, *door den raad* geschiede."

"Voor het openbaar onderwijs kan het nuttig zijn, "dat de gemeente-besturen, van welke de middelen tot "bevordering en verbetering moeten komen, in de com"missiën vertegenwoordigd worden, en het gaat ook niet "wel aan in eene zaak, *waarbij de gemeenten zulk een "overwegend belang hebben*, de leden van de gemeente"besturen uit te sluiten?" Wat, zoo men tegenover het vertrouwen, dat in de gemeente-besturen wordt gesteld, een oordeel velt, dat hunne zelfstandigheid en regtvaardigheid aanrandt? "In het *schorsen* en *ontslaan* "mogen de gemeente-besturen niet geheel vrij worden "gelaten. *Het openbaar onderwijs is niet eene zaak van "bloot plaatselijk, maar tevens van algemeen belang. "Er moet dus van hooger hand gewaakt kunnen worden, "zoowel tegen willekeur en onregt, als tegen onverschil"ligheid en achteloosheid der gemeente-besturen.* Zonder "aan de kennis, verlichting en regtvaardigheid van vele "gemeente-besturen te kort te doen, mag toch de mo"gelijkheid wel ondersteld worden, dat hier en daar die "hoedanigheden niet in genoegzame mate aangetroffen "worden, om alle vrees voor eene onbillijke behandeling "van den openbaren onderwijzer of veronachtzaming van "het openbaar onderwijs door de gemeentebesturen weg "te nemen. Is de onderwijzer geheel afhankelijk van "het goedvinden, van de luimen des gemeente-bestuurs: "hij kan zich onmogelijk met de vereischte vrijmoedig"heid aan zijne taak wijden en heeft, daar hij elk "oogenblik gevaar loopt zijn bestaan te verliezen, een "ellendig leven. Kan een gemeentebestuur niet genoopt "worden tot het schorsen en ontslaan van een nalatig, "onzedelijk of door ouderdom, ziels- of ligchaamsgebreken "geheel ongeschikten onderwijzer, het onderwijs zal "buiten twijfel schade lijden. *In beide gevallen behoort "te worden voorzien."*

Vreemd voorwaar, dat de Minister thans erkent, wat vroeger door hem weêrsproken is. Nu het belang der onderwijzers er bij betrokken is, is het onderwijs eene zaak van algemeen belang; maar als, gelijk bij de behandeling der zaak van Uithuizen, de vrijheid van onderwijs ter sprake komt, dan zegt de Minister: "het "oprigten van scholen is geen zaak van algemeen be"lang." De heer THORBECKE deed daarop de vraag: "Rekent dan de Minister den waarborg voor de regten "en vrijheden, zelfs van enkele ingezetenen, niet onder "het algemeen belang?" en toch verklaarde de Minister zich later tegen eene motie van orde van den heer VAN HOËVELL, die de beslissing van gemeente-besturen, in zaken het onderwijs betreffende, onderworpen achtte aan schorsing of vernietiging, wegens strijd met het algemeen belang. Uit dien hoofde verklaarden wij dan ook destijds: "De Minister zag, o. i., geheel en al "voorbij, dat door zijne wetstoepassing een gewigtig "beginsel aan de willekeur van mindere besturen wordt "prijs gegeven." (Zie ons N°. 271.)

En nu terugkeerende tot art. 9 van het wets-ontwerp, meenen wij in de artt. 153 tot 160 der gemeentewet voldoende waarborgen te bezitten tegen de willekeur

der plaatselijke besturen, zonder dat het noodig is in elk wetsontwerp te gewagen van de magt des Konings, om besluiten der gemeente-besturen, die met de wet of het algemeen belang strijden, te vernietigen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Van verschillende zijden, onze lezers zullen dit uit onze telegraphische depèches van gisteren gezien hebben, wordt bevestigd, dat het bombardement van Sebastopol werkelijk aangevangen is. De Fransche bladen bepalen zich tot nog toe tot de depèche, die prins Menschikoff heeft gezonden. Natuurlijk zijn zij wantrouwend geworden door de herhaalde berigten, die hetzelfde feit vermeld hebben. Intusschen is het feit zelf onbetwistbaar, dat het vuur tegen de vesting op den 17den dezer is geopend; omtrent de operatiën van den eersten dag heeft men geen ander berigt ontvangen, dan hetgeen de Russische opperbevelhebber heeft doen toekomen. Men mag voorzeker onderstellen, dat er meer en gewis niet dat er minder is voorgevallen; want een opperbevelhebber zal de hem toegebragte nadeelen veeleer trachten te verbloemen, dan ze te verergeren. Dezelfde berigten worden intusschen ook over Warschau bevestigd; maar ook van daar heeft men niets verder vernomen.

De berigten uit Konstantinopel, die tot den 16den ontvangen zijn, doen echter voorzien, hetgeen later is voorgevallen. Op den 13den werd het maken der loopgraven, die den 10den geopend werden, met kracht voortgezet, en men rekende dat het bombardement den 16den zou kunnen worden aangevangen en dat na vier dagen de bres, volgens de berekeningen van de opperbevelhebbers, groot genoeg zou kunnen zijn om een storm te kunnen wagen.

Dezelfde berigten verzekeren, dat de Russen geene andere versterkingen hebben ontvangen dan de 15 à 20,000 man, die door de stoomschepen gedurende hunnen overtogt van de landengte van Perekop zijn gekanonneerd; men schrijft het te laat aankomen van de versterkingen toe aan de hevige regens, die in de omstreken van Odessa zijn gevallen. Maar er heerscht voortdurend zoo veel verwarring in de cijfers der versterkingen, die de Russen in de Krim, naar men wil, zouden ontvangen hebben, dat het ons gewaagd voorkomt daaromtrent iets met zekerheid te zeggen.

Dezelfde twijfel bestaat omtrent een belangrijken uitval, die de Russen den 11den zouden hebben gedaan en waarbij zij krachtig zouden zijn teruggeslagen, te meer, daar volgens sommige andere berigten, de aanval niet door de belegerden zou zijn gedaan, maar wel door het leger van prins Menschikoff, dat nog steeds het veld houdt. Het schijnt ons toe, dat indien dit feit juist ware en indien er den 11den iets belangrijkers is voorgevallen dan een van die gedeeltelijke en bijna dagelijksche uitvallen, waarvan de fransche *Moniteur* gesproken heeft, de Westersche regeringen daarvan wel onderrigt zouden zijn en gewis ware die vruchtelooze pogingen aan het garnizoen of aan het Russische leger ter algemeene kennisse gebragt.

Intusschen deelt de telegraaf het berigt mede, dat de Russen Eupatoria zouden hebben hernomen. Wij vragen, welke Russische troepen dit feit kunnen volvoerd hebben, dat zonder tegenstand moet zijn geschied; want de depèche voegt er bij, dat de kapt. Brock met het kleine garnizoen der plaats aan boord van de schepen is teruggekeerd. Zijn het de troepen onder bevel van prins Menschikoff of wel de versterkingen, die langs de landengte van Perekop zijn gekomen, die dit feit hebben ten uitvoer gebragt? Dit punt is niet opgehelderd, en ofschoon wij het feit zelf niet kunnen tegenspreken, meenen wij nadere inlichtingen te moeten afwachten, vóór dat wij het als onbetwijfelbaar kunnen aannemen.

Men spreekt steeds veel van den terugkeer der Russen in de Dobrutscha en tevens van hun voornemen om Matchin en Isactcha, de vestingen van den Beneden-Donau, bezet te houden; men weet intusschen niets officieel of zelfs stellig op dit punt. Indien dit feit echter bevestigd werd, dan rijst de vraag, zullen de Oostenrijkers, volgens de bepalingen van het met de Porte gesloten tractaat, verpligt zijn onmiddellijk deel te nemen aan den strijd, en met de Turken onder bevel van Omar-Pacha moeten medewerken, om de Russen naar hun gebied terug te drijven? Sommigen beantwoorden dit bevestigend, maar anderen merken op, dat de Oostenrijkers zich alleen tegenover de Porte verpligt hebben tot het doen ontruimen der Vorstendommen; de Dobrutscha is geen gedeelte van de Vorstendommen, maar het noordelijk gedeelte van Bulgarije, en Oostenrijk heeft dus daarmede niets te maken. Intusschen dient men, voor en aleer men tot eene ernstige behandeling van dit gewigtig vraagpunt overgaat, wel de officiële bevestiging te hebben, dat de Russen, ten getale van 30,000 man in die provincie zijn gerukt en dat zij de bedoelde vestingen op nieuw willen bezetten.

Over Weenen deelt men intusschen mede, dat de bezetting van die hoofdstad het bevel zou hebben ontvangen, om binnen den tijd van twee etmalen marschvaardig te zijn en dat het geheele Oostenrijksche leger gisteren, den 26sten, op voet van oorlog was gebragt. Ook is de generaal von Hess, de opperbevelhebber der Oostenrijksche legers in Gallicie en Zevenbergen den 23sten te Weenen aangekomen en dadelijk door den Minister van Buitenlandsche zaken, graaf Buol, en later door den Keizer ontvangen. Men wil, dat gedurende het verblijf van den opperbevelhebber belangrijke besluiten betrekkelijk de krijgsoperatien zouden worden genomen.

Graaf Esterhazij, de Oostenrijksche gezant te Berlijn, is den 24sten naar die stad teruggekeerd. Men beweert stellig dat hij het antwoord overbrengt op de Pruissische nota van den 13 dezer. Reeds loopen eenige ontijdige en waarschijnlijk onjuiste geruchten omtrent den inhoud van dit nieuwe Oostenrijksche staatsstuk. Men zal wèl doen nadere inlichtingen daaromtrent af te wachten, daar al hetgeen tot nog toe daarover gezegd wordt, onzens inziens, gissingen zijn. Men wil, dat het in gematigden en vredelievenden zin is gesteld. Intusschen is het meer dan twijfelachtig, dat daaarin aan de Pruissische staatkunde eenige concessie zal worden gedaan.

Volgens eene geautographieerde *Algemeine Correspondenz* zou het Weener kabinet den 23sten het antwoord op de Pruissische nota wel nog niet afgezonden hebben, maar reeds aan alle Duitsche regeringen eene circulaire hebben gerigt, waarin de opmerkingen van het Berlijner kabinet wederlegd worden, maar waarbij tevens nog den levendigen wensch wordt te kennen gegeven, om tot overeenstemming te kunnen geraken. De regeringen van Hessen-Darmstadt, Gotha en Brunswijk, zegt de *Correspondenz*, hebben zich reeds in stellige bewoordingen aan de staatkunde van Oostenrijk in de Oostersche quaestie aangesloten.

De laatste berigten uit Berlijn gaan nog verder; men kan daaruit zien, dat Pruissen ten slotte bijna geheel alleen zal staan, enkel door de beide Mecklenburgs ondersteund, indien het eene volstrekte onzijdigheid zou willen handhaven. Men voorziet reeds de zeer groote waarschijnlijkheid, dat er in de Bondsvergadering eene zeer groote meerderheid ten gunste van Oostenrijk zal zijn, indien die mogendheid besloot aan die vergadering afzonderlijk de voorstellen te doen, waarvan in de circulaire aan de Duitsche Staten van 1 Oct. sprake is. De vier koningrijken, Beijeren, Hannover, Saxen en Wurtemberg, schijnen besloten te hebben zich niet van elkander te scheiden, en dit verbond zal natuurlijk bij de meeste kleinere Staten steun vinden. Men wijst uit Berlijn op de zonderlinge wendingen van de staatkunde, daar deze coalitie, die ten gunste van de inzigten van Oostenrijk gevormd wordt, juist het tegendeel beoogt van die van Bamberg, waar intusschen verscheidene Staten vertegenwoordigd waren, die thans deel nemen aan het nieuwe bondgenootschap.

Het dagblad de *Caucasus* meldt het overlijden van de Tsarevna van Iremetie, Maria Artchilovna, moeder van prins Ivan Andronikoff, opperbevelhebber van het leger van den Caucasus; zij is den 10 Sept. ll. in den ouderdom van 86 jaren te Tiflis overleden.

De *Cölnische Zeitung* deelt eene depêche uit Berlijn van den 25 Oct. mede, waarin wordt medegedeeld, dat het staatkundig proces, dat voor het hooggeregtshof te Berlijn werd gevoerd, geëindigd is met de vrijspraak van een der beschuldigden en de veroordeeling der overigen wegens het deelnemen aan voorbereidende maatregelen tot eene daad van hoogverraad; drie zijn veroordeeld tot 5 jaren, vier tot 4 jaren en twee tot 3 jaren gevangenisstraf.

De commissie, die belast is met de bijeenzameling van de brieven en geschriften van Keizer Napoleon I heeft een verzoek gerigt aan alle particulieren, die in het bezit van dergelijke stukken mogten zijn, om ze aan haar te willen mededeelen.

De correspondentiën uit Madrid van 19 Oct. melden, dat geenerlei verandering in den toestand des lands heeft plaats gehad. Men hoopte intusschen, dat het kabinet tot de bijeenkomst der Cortes kon bijeenblijven; men wil, dat de Koningin daartoe sterk bij de leden had aangedrongen in een ministerraad, die den 18den op het Prado heeft plaats gehad. Intusschen is het zeker, dat de hoop op het bijeenblijven van het kabinet meer en meer versterkt wordt door de kans, dat de vergadering spoedig bijeen zal komen.

Eene depêche van den 21sten meldt, dat de Koningin, de Koning en de Prinses der Asturien te Madrid zijn teruggekeerd, te midden van de troepen en van de nationale militie, en onder de salvo's van de artillerie. De massa der toeschouwers was zeer groot.

De *Gazeta* van den 21sten meldt, dat de heer Garcia Camba tot gouverneur van Puerto Rico is benoemd. Tevens wordt de uitslag der verkiezingen gedeeltelijk bekend gemaakt.

Men leest in de *Morning Post*, dat Koningin Victoria en Prins Albert den 22 Nov. met de Koninklijke familie naar het eiland Wight zullen vertrekken, waar zij tot half December zullen blijven. Vervolgens zouden de Keizer en de Keizerin der Franschen hun bezoek bij het Engelsche hof afleggen. De Keizer zal zes of acht dagen op het kasteel van Windsor blijven, en tot ridder van den kousenband worden benoemd.

Volgens de Londensche *Globe* zou het tractaat van inlijving der Sandwich-eilanden bij de Vereenigde staten officieel door de contracterende partijen zijn geteekend. De president Pierce wacht slechts op de hervatting van de werkzaamheden van het congres om het tractaat te doen bekrachtigen. In den staatsraad van de Sandwich-eilanden zou alleen de Kroonprins en een invloedrijk hoofd, Paki genaamd, zich tegen de inlijving verzet hebben. Dit berigt vereischt echter nadere bevestiging.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Verslag over hoofdstuk IX B der Staatsbegrooting.

Het Wetsontwerp tot vaststelling van het IXde hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1855, betreffende het *Departement van Finantiën*, heeft o. a. tot de volgende beschouwingen en bedenkingen aanleiding gegeven.

§ 1. Met leedwezen is opgemerkt, dat terwijl het zoo aanzienlijk aantal ambtenaren en bedienden, die bij dit departement werkzaam zijn, met één is verminderd, het bij art. 2 uitgetrokken cijfer van hunne gezamenlijke bezoldiging eene verhooging van *f* 2000 heeft ondergaan. Op den toelichtenden staat wordt die verhooging toegeschreven aan de toekenning van den rang van hoofdadministrateur aan een sedert jaren bij het departement werkzamen ambtenaar, en aan het toeleggen eener verhoogde bezoldiging aan den secretaris-generaal. Men vindt geene aanleiding om die beide maatregelen te wraken, maar moet toch doen opmerken, in de eerste plaats, dat het minder juist is het te doen voorkomen, als of het op verlangen der Kamer is, dat de jaarwedde van den secretaris-generaal is verhoogd. Bij de behandeling der begrooting voor 1853 had men zich dezerzijds bepaald tot het wijzen op de onevenredigheid, die tusschen de jaarwedde van dien hoofdambtenaar en die van de secretarissen-generaal bij andere departementen van geen meerderen omvang bestond. Wat de aanstelling van den hoofdadministrateur betreft, wiens verdiensten men verre is van te miskennen, zij is het gevolg geweest van den [illegible] bijzonderen toestand, waarin het Departement van Finantiën zich in den loop van 1853 gedurende eenige maanden heeft bevonden. Thans heeft die toestand opgehouden. Men gevoelt daarom wel, dat het zeer moeijelijk zou zijn, op de aanstelling van den hoofdadministrateur terug te komen, maar meent toch uitdrukkelijk te moeten verklaren, dat die maatregel niet als van organieken aard beschouwd kan worden.

§ 3. Nagenoeg algemeen en met bijzonderen aandrang is de aanmerking gemaakt, dat zoo de Regering een [illegible] slaand blijk van zucht tot besparing en vereenvoudiging in het administratief beheer wilde geven, zij de drie te Amsterdam gevestigde takken van het departement, waarvan de uitgaven in deze en de beide volgende afdeelingen zijn uitgetrokken, tot één ligchaam, in een en hetzelfde [illegible] gevestigd, moest vereenigen. Men houdt die zamensmelting voor mogelijk en koestert de overtuiging, dat zij tot [illegible] ding van veel noodeloozen omslag zou strekken. De administratie van de grootboeken en die der rentebetaling van de nationale schuld toch hebben zoo veel aanrakingspunten, dat reeds om die reden alleen eenheid wenschelijk zou zijn. Het Agentschap van het Ministerie zou, voor zoo ver het moet blijven bestaan, zeer goed een ondergeschikt deel van de vereenigde administratiën kunnen vormen. Het is waar, de Regering beroept zich op de vele en belangrijke werkzaamheden, die nog gedurende het jaar 1853 aan het agentschap opgedragen zijn geweest, doch men kan [illegible] niet voorstellen, dat die werkzaamheden anders dan bij uitzondering en onder bijzondere omstandigheden zoo [illegible] vuldig zijn. Het algemeen bekende feit, dat het hoofd van het agentschap gedurende geruimen tijd met eene [illegible] gewigtige betrekking is belast geweest, die hem naauwelijks eenig ledig oogenblik moest overlaten, strekt tot bevestiging van dit vermoeden.

Wordt de mogelijkheid der zamensmelting toegestemd, erkent men dat daarvoor niet veel meer noodig is dan een vaste wil, dan zal het nut der zaak uit een bloot [illegible] oogpunt wel geen betoog behoeven. De kosten der [illegible] ministratiën beloopen, zoo als zij thans op dit [illegible] voorkomen, omstreeks eene ton gouds. Bij eene op[illegible] kige berekening houdt men het daarvoor, dat op [illegible] door de voorgestelde combinatie misschien *f* 25,[illegible] kunnen worden bezuinigd. Niet toch slechts zou al[illegible] aantal ambtenaren te verminderen zijn, maar ook [illegible] bureau- en locaal-behoeften zou veel kunnen worden be[illegible] Te meer moet men dit punt aan de ernstige over[illegible] der Regering aanbevolen, omdat, zoo als de zaken [illegible] loopen, voortdurende vermeerdering der uitgaven [illegible] IIde, IIIde en IVde afdeeling van dit hoofdstuk [illegible] wachten is. Op aandrang van Commissarissen van het [illegible] boek is thans eene vrij aanmerkelijke verhooging in [illegible] zoldiging der ambtenaren bij de administratie [illegible] grootboek gebragt, zoo zelfs dat het minimum der [illegible] menten van de ambtenaren bij die administratie [illegible] tot *f* 1200 geklommen is. Bij de directie der rente[illegible] wordt voor een volgend jaar een soortgelijke [illegible] voorspeld. Bij het agentschap der schatkist heeft men, [illegible] ten gevolge van het uitvallen van eenen ambtenaar [illegible] *f* 2250 had kunnen worden bespaard, een ander [illegible] plaats aangesteld, waardoor de besparing uit dezen [illegible] slechts op *f* 600 nederkomt. De aard der zaak brengt [illegible] dat als van de zijde dezer administratiën, die niet [illegible] dellijk onder het oog des Ministers werkzaam zijn, [illegible] meerdering van bezoldiging wordt aangedrongen, [illegible] hem moeijelijk is daaraan op den duur weerstand [illegible] Alleen regeling op eenen vasten voet zou zulk[illegible] voor goed kunnen afsnijden.

Door sommige leden werd zoo zeer aan deze bedenkingen gehecht, dat zij zich genoopt gevoelden tot de verklaring van bezwaarlijk hunne goedkeurende stem aan dit hoofdstuk der Staatsbegrooting te zullen kunnen geven, zoo niet van den wil der Regering bleek, om reeds dadelijk op de uitgaven der drie genoemde afdeelingen zooveel mogelijk te besparen, en dus in allen gevallen het cijfer dier afdeelingen niet hooger gesteld wierd dan voor 1854.

§ 4. Te dezer gelegenheid is weder door verscheidene leden op de herziening der gebrekkige wetgeving omtrent de grootboeken aangedrongen.

§ 7. Reeds meermalen heeft het de aandacht getrokken, dat de kosten van invordering der onvervreemdbare renten ten laste van Belgie zoo hoog loopen. Thans wordt bij art. 16 van dit hoofdstuk daarvoor *f* 5000, en dus een nog grooter bedrag uitgetrokken. De Regering schrijft die vermeerderde behoefte toe aan de tijdsomstandigheden en [illegible] den invloed, dien zij op den wisselkoers [illegible]

...n kunnen zich echter moeijelijk voorstellen, dat die ... in dit geval zóó nadeelig werkt, dat daardoor de ... van vordering tot 1½ per cent van de overgemaakte ... zouden moeten klimmen. Men wenscht daarom te ... op welke wijze deze overmaking van gelden thans ... vindt.

§ 6. *Kosten van administratie der directe belastingen.* ... Bij het nagaan van het veelomvattend art. 23 heeft ... hier en daar almede sporen meenen te vinden van eene ... tot verhooging der staatsuitgaven. Al dadelijk ... uit het uitgetrokkene onder lit. *a*, dat het tracte... van den inspecteur-generaal van *f* 4000 tot *f* 4500 ... verhoogd. Bestaat er behoefte aan zulk eenen hoofdamb... bij het beheer der belastingen, waarom blijft dan ... betrekking, gelijk sommigen meenen dat het geval ... steeds onvervuld, en waarom wordt dan de daaraan ... ondene jaarwedde nog vóór de benoeming van eenen ... nieuwen titularis verhoogd? Evenzoo heeft men met het ... op lit. *b* de vraag gedaan, waarom, terwijl tot nu ... één hoofdinspecteur met eene bezoldiging van *f* 2800 ... , er thans twee moeten zijn, die ieder *f* 2300 ...

§ 9. Naar aanleiding van het uitgetrokkene bij lit. *h* is ... der afdeelingen de wensch uitgedrukt met het ge... van den tegenwoordigen Minister van Finantien ... het vraagstuk wegens het behoud der rijks-advoca... ... te worden gemaakt, waarbij het dan, gelijk ... weet, aankomt op de beslissing, of de regtsvervolging ... belastingzaken niet aan de ambtenaren bij het openbaar ... zou kunnen worden toevertrouwd.

§ 10. In de aanteekening op de letters *gg* tot *ll* van art. ... gezegd, dat het getal commiesen bij de belastin... het belang van de dienst met vier en dertig is ... worden vermeerderd. Men vraagt, op welk belang ... dienst daarbij meer bepaald wordt gedoeld en ... , in weerwil der afschaffing van den accijns op het ... der varkens en schapen, het aantal dezer commiesen ... 1853 met 18 en thans weder met 34 is moeten ver... worden.

§ 12. Met genoegen heeft men uit de toelichting op art. ... gezien, dat de Regering meer bepaald toezegt, ... in 1855 eene wet voor te dragen tot aflossing van het ... , waarvoor in der tijd de Staat het regt van de ... , betonning en afbakening van openbare vaarwa... en het genot der daaraan verbonden opbrengst heeft ... gekocht. Ten gevolge van die, aflossing zouden de hier ... uitgetrokkene jaarlijksche renten vervallen en de staat ont... worden van eene betaling, die; daar zij naar den ... van vijf ten honderd plaats heeft, voor den tegen... woordigen rentestandaard onzer staatsschuld te hoog is. Men ... , dat ditmaal de gedane toezegging omtrent een ... , waarop in de beide laatste jaren telkens van de zijde ... Kamer is aangedrongen, zal worden nagekomen.

§ 14. Door eenige leden is teruggekomen op de heden... ... de onder art. 27 aangevraagde premien voor aan... ... tot noodelooze kwelling der ... gezetenen en dus liever geheel afgeschaft worden afgeschaft. ... Anderen meenden daarentegen, dat er gevallen zijn, waarin ... uitloven van zulk eene premie, in het belang van ... Rijks dienst noodzakelijk is. Zij deden tevens opmerken, ... de post, die het geldt, van jaar tot jaar vermindert, ... dat hier ten minste niet aan een stelsel van toenemende ... fiscaliteit kan worden gedacht.

§ 15. Het is in het oog gevallen, dat de vaste uitgaven ... huur van localen en van vaartuigen ten behoeve van ... administratie der belastingen in den laatsten tijd zoo ... vermeerderd zijn en vooral in 1853 betrekkelijk zoo ... hebben beloopen. Men wenscht te weten wat daartoe ... aanleiding geeft.

§ 16. Men kan zich moeijelijk voorstellen, dat vacatie... aan policie-ambtenaren moeten worden betaald, die ... de kantoren of elders overtreding van de wet wegens ... waarborg en de belasting der gouden en zilveren wer... helpen opsporen. Die politie-ambtenaren zijn dan toch ... belang van den Staat werkzaam en vervullen eene hun ... drukkelijk bij de wet opgelegde verpligting. Zij kunnen ... niet op eene afzonderlijke belooning aanspraak ... maken.

§ 18. *Kosten van administratie der posterijen.* Door ... enkele leden, die anders gaarne het nut erkenden hetwelk ... natie uit de verbetering der brievenpost trekt, werd ... heid aan den dag gelegd, of de Regering ten aan... ... uitbreiding van dezen tak der publieke dienst niet ... ging, en de vraag gedaan, of het niet tijd wierd ... de uitbreiding paal en perk te stellen. Ook de nut... zaak, zeiden zij, is voor overdrijving vatbaar. Er ... wel eenige aanleiding tot de vrees voor overdrij... in dit geval, nu men in de Nota betrekkelijk de ... ontvangsten en de uitgaven der brievenposterij, ... het begin... op den voorgrond stelde: »Bij de eischen van den tegen... woordigen tijd zoude elke stilstand achteruitgang zijn.« ... nota ... leest ... de daarin ... voorkomende resultaten omtrent de vermeerdering van het ... aantal door de brievenpost verzondene brieven waren hoogst ... bevredigend. Maar daartegenover stond toch het onbetwist... , dat, terwijl de opbrengst der brievenposterij se... invoering der postwet met *f* 102,670.29½ in de ... maanden en dus met ruim *f* 150,000 in het jaar is ... genomen, de uitgaven voor de dienst nagenoeg vier ... gouds hooger zijn dan vroeger. Inzonderheid werd ... deze leden nog gewezen op art. 49 van dit hoofdstuk, ... voor de tractementen der postambtenaren in de ... provincien weder ruim *f* 24,000 meer wordt aangevraagd ... voor 1854 is toegestaan. Tevens verlangden zij eenige ... bepaalde opheldering omtrent het gebruik, 't welk de Regering voornemens is te maken van *f* 35,000, bij art. 55 voor de verdere uitbreiding van het postwezen uitgetrokken.

§ 19. In verband met de steeds voorkomende gevallen, dat brieven met geldswaarde verloren geraken, heeft men in eene der afdeelingen gemeend, aan de Regering bijzondere behoedzaamheid bij de aanstelling van nieuwe postambtenaren te moeten aanbevelen. Men wist zeer goed, dat in de gevallen, waarop men doelde, de schuld geenszins altijd bij de postambtenaren lag, maar toch nu en dan viel het niet te ontkennen, dat het kwaad vermoeden te regt op brievenbestellers of andere ondergeschikte beambten bleef kleven.

§ 20. Door enkele leden werd bezwaar gemaakt tegen den onder art. 52 *e.* voorkomenden post van *f* 7000 voor aankoop en onderhoud van postrijtuigen op de spoorwegen. Uit die nota bleek, dat voor die som afzonderlijke rijtuigen ten behoeve der postambtenaren zouden worden aangekocht, om ze op den Nederlandsch-Belgischen spoorweg te gebruiken. Deze leden zagen niet in, waartoe zulke vervoerbare postkantoren noodig waren, en waarom men niet voortdurend het meer eenvoudig en minder kostbaar middel te baat zou nemen, 't welk thans op onze spoorwegen in zwang is; het middel namelijk om aan den postbeambte, die met den spoortrein medereist, eene kleine afdeeling van een der rijtuigen in te ruimen. Een grooter aantal leden deelden niet in dit bezwaar. Zij zagen zeer goed in, dat, nu onze spoorwegen zich aan buitenlandsche beginnen aan te sluiten, voor het vervoer langs zoodanigen weg andere maatregelen moeten worden genomen dan tot nu toe mogelijk waren. Nu toch zullen Nederlandsche en buitenlandsche postambtenaren aan de grenzen op den spoortrein zelven met elkander werkzaam moeten zijn en daar eene meer omslagtige brievenschifting moeten plaats hebben. Van die vreemde ambtenaren zou het, al ware zulks anders mogelijk, niet gevergd kunnen worden, den arbeid in eene al te bekrompene ruimte te verrigten. Voor den goeden loop der zaak is werkelijk op de punten van aansluiting aan een zoogenaamd *bureau ambulant* behoefte.

Ter gelegenheid van het bespreken van dit punt werd door vele leden de wensch geopperd, dat aan de brievenposterij hier te lande nog eene uitbreiding mogt worden gegeven, die in den vreemde op vele punten tot stand is gebragt. Daar bestaat namelijk voor den reiziger, die zich op het vertrekuur naar het spoorwegstation begeeft, gelegenheid om de brieven, welke hij in de rigting van den spoorweg te verzenden heeft, op het station zelf te bezorgen. Dikwijls komen gevallen voor, waarin men de gelegenheid tot zulk eene bespoedigde verzending van brieven ongaarne mist.

§ 21. Enkele leden hebben zich met nadruk tegen den onder art. 54 uitgetrokken post verklaard voor het verleenen van onderstand aan gewezene paardenpostmeesters. Als tot de opheffing van een tak van beheer wordt overgegaan en de daarbij werkzame personen geen aanspraak hebben op pensioen, moet, meenden zij, de Regering zich niet door mededoogen laten bewegen om aan die personen vergoeding of ondersteuning te verleenen.

's Gravenhage, 27 October.

Z. M. heeft eervol ontslag uit 's lands dienst verleend aan den heeren N. W. baron Mollerus, laatst buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister des Konings bij de Verhevene Porte, en C. C. Travers, 1sten tolk en kanselier bij dat gezantschap.

Z. M. heeft benoemd tot notaris te Beek (arrondissement Maastricht), A. P. A. H. de Lom de Berg, thans notaris te Horst (arrondissement Roermond).

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn toegezonden drie Koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele ontwerpen van wet als 1. tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1855, 2. tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burg. Ambtenaren over 1855, en 3. ter bekrachtiging van provinciale belastingen in Gelderland, Z. Holland, N. Holland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Groningen, Drenthe en Limburg.

De eerste wordt aangeboden tot een cijfer van *f* 150,050.00, als: voor traktementen *f* 24,250; percentgewijze bijzondere belooning aan beambten en gratificatien *f* 4,800; reis- en verblijfkosten van beambten *f* 850; grondstoffen, werktuigen en gereedschappen, bureauxkosten 87.650; arbeidersloonen der gevangenen *f* 26,500; onvoorzien *f* 6,000. — De raming der inkomsten: ontstaan door den arbeid der gevangenen wordt begroot op *f* 182,950,00.

In het tweede stuk wordt eene raming aangeboden van uitgaven à *f* 195,500,00, als: traktementen aan secretaris en ambtenaar *f* 7.400; bureau- en drukkosten *f* 400; pensioenen *f* 1,000; aankoop van inschrijvingen op de grootboeken van Nat. schuld *f* 186,700. — De vermoedelijke inkomsten worden berekend op *f* 185,500. — De opgave van de bezittingen van het fonds is tot den 25 Aug. *f* 1,072,500.

Nog is aan de Tweede Kamer aangeboden een wetsontwerp ter bekrachtiging van het Koninklijk besluit van 27 Sept. jl., waarbij de vermindering der regten, die op de granen en andere levensmiddelen bij de wet van 23 Dec. 1853 werd vastgesteld, op nieuw wordt verleend tot op 1 Januarij 1855. Uit de *Memorie van Toelichting* blijkt, dat de Regering niet voornemens is, de vermindering duurzaam te handhaven; maar alleen »nog voor eenigen tijd voort te zetten«.

Het wetsontwerp houdende nadere bepalingen omtrent de kosten der huizen van bewaring, waarvan men ons gisteren meldde als zou het bij den Raad van State aanhangig zijn, is bereids bij de Tweede Kamer ingekomen en gedrukt. Het strekt, om de verpleegkosten der personen die, wegens politie-overtredingen zijn veroordeeld, en in huizen van bewaring of plaatselijke gevangenissen worden opgenomen, te brengen niet ten laste van 's lands kas, maar van de betrokken gemeenten. Die regel heeft tot dusver altijd bestaan; op grond der Gemeentewet evenwel, beweert de Regering, dat vele gemeenten weigeren dien last te dragen; het aangeboden wetsontwerp moet derhalve dienen, om, door eene nieuwe wet, te bestendigen wat altijd heeft plaats gehad.

Een nieuw middel tegen de cholera! Men applicere den lijder eene goede oorveeg en hij is genezen. Dit geneesmiddel wordt ons op de volgende wijze door den *Courrier de Lijon*, volgens een brief van een zijner redacteurs uit Konstantinopel, aanbevolen.:

»Ongeveer eene maand geleden brak de ziekte te Rutschuk uit. De in der haast ingerigte hospitalen waren met lijders opgevuld en er was gebrek aan geneesmiddelen. Een der doctoren ontmoet een soldaat, die half dood en met alle kenteekenen van de ziekte naar het hospitaal komt. Hij kon hem in dat oogenblik geenerlei hulp toebrengen, en hij besloot dus eene proef te nemen met een goedkoop, empirisch middel. Hij ziet den lijder aan en met geveinsde verontwaardiging geeft hij hem een paar muilperen, er bij voegende: »loop vlegel, gij hebt de cholera eveneens als ik.«

De soldaat, die zich reeds verloren waande, was zoo verbaasd door deze onverwachte toespraak en werd zoo zeer door vreugde overstelpt op het vernemen van het berigt, dat hij niet door de ziekte was aangetast, dat hij plotseling door eene onbegrijpelijke omkeering in zijn gestel genezen was.«

* Z. M. de Koning vertrekt morgen ochtend van het Loo en wordt des namiddags in deze residentie terug verwacht.

* HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden zullen, naar men verzekert, aanstaanden Woensdag van HD. buitenlandsche reis in deze residentie terugkeeren.

* Eergisteren avond is Z. D. H. de Hertog Bernard van Saksen-Weimar-Eisenach in deze residentie aangekomen. Z. D. H. heeft zijn intrek genomen in zijn hôtel in het Korte Voorhout.

* Men verneemt, dat Z. Exc. de Minister van Oorlog nog tot het begin der volgende maand te Aken zal verblijven.

* Z. Exc. de heer de Belmont, Minister-resident van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederl Hof, is uit deze residentie naar Frankfort vertrokken.

* De nieuw beroepen predikant bij de Hervormde gemeente alhier, de WelEerw. heer Zaalberg, zal aanstaanden Zondag avond door Ds. Bennink Janssonius in zijn leeraars-ambt plegtig worden bevestigd. Ds. Zaalberg zal Woensdag avond aanstaande zijne intree-predikatie houden. Wij zijn verzocht, zegt het *Dagblad*, te melden, dat de lijsten van inteekening op die intree-rede, geheel en al buiten weten van den auteur en tegen diens uitdrukkelijken wil, zijn rondgezonden van wege den Deventerschen boekhandelaar, die zijn WelEerw. bij het vertrek had verzocht, ze bij hem ter perse te leggen.

* Eergisteren avond zou in het departement 's Gravenhage der maatschappij tot Nut van 't Algemeen een voorstel zijn behandeld, tot het brengen van eenige wijzigingen in het huishoudelijk reglement, tengevolge van het besluit der algemeene vergadering van de maatschappij, tot toelating van niet-christenen als leden derzelve. Het voorstel, aan het departement onderworpen, strekt om groote bezwaren aan die toelating te verbinden. De algemeene aandacht was hier in de laatste dagen op deze zaak zeer gevestigd. Op voorstel van een der leden werd echter besloten, de behandeling van het voorstel, op eergisteren bepaald, voorloopig uit te stellen.

* Het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van J. Ekelmans, beschuldigd van in den avond van 20 Februarij 1854, terwijl hij zich als schippersknecht bevond aan boord van het vaartuig met T. Ursinus op de rivier de Merwede voor de stad Dordrecht, gezegden persoon van T. Ursinus, na daartoe vooraf het misdadig plan gevormd en alles voorbereid te hebben, moedwillig in de rivier te hebben geworpen, met dat gevolg, dat deze, na zich zoolang mogelijk zwemmende boven water gehouden en om hulp geroepen te hebben, is verdronken. Het Hof heeft de schuld van den beschuldigde aan die misdaad als niet regtens bewezen beschouwd, en hem mitsdien vrijgesproken. Hij is dan ook onmiddellijk in vrijheid gesteld.

* Naar men verneemt, zijn te Scheveningen gedurende het afgeloopen bad-saizoen aan de groote gemeente-badinrigting met de groote badkoetsen gebruikt 244 en met de ontkleedkoetsjes 8072, te zamen 15316 baden, en aan de zeebad-inrigting van den heer A. E. Maas met de groote badkoetsjes 6700, en met de ontkleed-koetsjes 6281, te zamen 12981 baden. Behalve dit aanzienlijk aantal personen, dat zich in zee gebaad heeft, zijn er nog velen, die geen gebruik van de badinrigtingen gemaakt hebben; en evenwel had men slechts één enkel ongeluk door verdrinken te betreuren, dat, gelijk bekend is, nog het gevolg was van roekeloosheid.

* De directie der Nederl. Handel-maatschappij heeft ter

kennis van belanghebbenden gebragt, dat eene algemeene vergadering der stemgeregtigde deelhebbers zal gehouden worden op Woensdag den 29 November 1854, des namiddags ten één ure, in het locaal *Zeemanshoop* te Amsterdam.

* Naar men verneemt, zal door het Hoogduitsche Opéragezelschap van Amsterdam, aanst. Woensdag alhier ten tooneele worden gevoerd de Opéra: *Der Freischutz.*

* Te Schiedam is tot lid der Provinciale Staten van Zuidholland, in plaats van wijlen den heer P. van der Hilst, verkozen de heer L. A. Bruijn, wethouder te Delfshaven.

Uit Houtrijk en Polanen wordt gemeld, dat ten gevolge van de veelvuldige regen, welke in de laatste dagen gevallen is, een gedeelte van den Haarlemmermeer-polder onder water en de machine de Lijnden onklaar gemaakt is.

De gemeenteraad te Amsterdam heeft gisteren bij de behandeling der begrooting, met 26 tegen 7 stemmen besloten de jaarwedde van den burgemeester met *f* 3000 te verhoogen, en dus op *f* 8000 te brengen. Vervolgens heeft de raad met 20 tegen 12 stemmen besloten de subsidien aan de gasthuizen ten bedrage van *f* 150,000, de stadsbestedelingen *f* 17,540, de huiszittende stads-armen *f* 100,000; Portugeesch-Israëlitische armen *f* 3,562,50, Nederlandsche Israëlitische armen *f* 25,000 en het werkhuis *f* 65,000, op grond van art. 59 der armenwet, niet op de begrooting te brengen als subsidien, maar slechts als crediet-posten.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam, zijn gisteren 2 cholera-lijders aangegeven, die in het hospitaal zijn opgenomen; er bleven in het hospitaal in behandeling 12 personen.

— Te Utrecht zijn gisteren bijgekomen 9 cholera-lijders, overleden 10, hersteld 15; blijvende in behandeling 78 personen.

Men verneemt, dat de Regering het door den aartsbisschop van Utrecht aangekochte landgoed Sparrendaal, onder de gemeente Driebergen, voor een seminarie van het aartsbisdom Utrecht heeft erkend. *(de Tijd.)*

Dr. G. D. Schotel, te Tilburg, heeft, voor zoover wij weten de eerste, met toga, bef en barret zijnen kansel beklommen. Men verneemt, dat van hem eene *bijdrage* ter perse is *tot de geschiedenis van het wereldlijk en geestelijk costuum*, waarin het onvoegzame van het tegenwoordige, en het verkieslijke van het aangeprezen ambtsgewaad, o. a., opzettelijk in het licht gesteld wordt. *(U. C.)*

Tot leeraar in de Hoogduitsche taal en handels-wetenschappen bij het koninklijk athenaeum te Maastricht 2e afdeeling industrie-school, is benoemd de heer Schaefer.

In Friesland zijn 39 runderen in de afgeloopen week wegens longziekte afgemaakt; bedragende thans het totaal 11,574 runderen.

Leijden, 26 October. Heden is alhier tot doctor in de medicijnen bevorderd de heer H. J. G. Vorstman van 's Gravenhage, na verdediging eener *Dissertatio Medica Inauguralis, continens: Tres morbi casus, in Nosocomio Academico Observatos.* En tot doctor in de beide regten de heer J. G. F. Timmermans van Leijden, met *Theses.*

Hoorn, 26 October. Zoo als men verhaalt, vernielde dezer dagen eene baldadige hand het schoon opgetrokken gebouw des heeren notaris Donker te Benningbroek, door de gestucadoorde muren en zolders te beschadigen en met teer in te smeeren. Dit gebouw op zich zelf staande en des nachts onbewaakt zijnde, zoo nam een baldadige verwoester zijn kans waar, om den heer notaris eene schade te berokkenen, die, zoo als men zegt, met geene twee honderd guldens te herstellen is. De zaak is bij de justitie aangegeven, die ijverige pogingen doet om den dader op te sporen.

⊙ **Deventer**, 26 October. In de zitting van den gemeenteraad van heden is Dr. E. J. Kiehl, docent aan het gymnasium te Leiden, benoemd tot hoogleeraar in de oude letteren enz. aan het Athenaeum alhier, met 9 van de 16 stemmen; Dr. W. H. Hirschig verkreeg zes en Dr. E. Mehler eene stem.

De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat bij de te Amsterdam plaats gehad hebbende uitloting van 12 aandeelen, elk groot *f* 500, in de geldleening tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van een kiezelweg tusschen Zutphen en Goor, zijn getrokken de nommers 26, 27, 36, 64, 71, 102, 112, 133, 164, 170, 251 en 272, alsmede, dat de alzoo uitgelote aandeelen van 1 Nov. aanstaande af, voorzien van al de daarbij behoorende onverschenen interest-coupons, ten kantore van den Staatsraad, agent te Amsterdam, tot het bekomen van aflossing kunnen worden aangeboden.

Volgens een berigt van Zr. Ms. zaakgelastigde te Lissabon, is de oogst in Portugal in het algemeen niet zeer voordeelig.

De druiven tengevolge der ziekte grootendeels mislukt zijnde, zoo zal de wijn dus meerendeels minder goed wezen. De prijzen zijn hierdoor gerezen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 27 October 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	58 15/16 59			
Dito Certificat.	3	70 1/16 1/8	*Hope* 1798/1816	5	98 3/8 1/2
Dito Dito.	4	88 7/8 9, 8 7/8	Dito 1828/1829	5	98 5/8 5/8
O. I. Leening	4	88 5/8	Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3 1/2		Dito Dito	4 1/2	83 1/8
Hand-Maats.	4 1/2		Dito *Hope*	4	73 1/8
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	72 3/8 1/2
Certificaten	2 1/2		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	2 1/2		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 1/8	Obligatiën	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. s/m.	3	32 1/2 5/8 1/2			
Bew. Sp. Com.		5 1/4 5/16	Metaliek	5	66 1/4 1/2
Amort. Schuld.		4 13/16	Dito bet. Amst.	5	76 3/8 1/8
Portugal.			Dito 1854.	5	76 3/8 1/8
Londen nieuwe.	5	36 1/8 3/16	Dito 1847	2 1/2	83 3/8 1/2
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2 1/2	83 3/8 1/2

Braz. bij Roths. p. s. 500, 5 pct. 97 1/4; Louisiania, bij Hope & Comp. 5 pct. 99 3/8; Mexic, te Lond. 3 pct. 21 11/16 3/4; dito Onb. 21 11/16. 3/4; Gren., te Lond. Uitg. 5 3/4, 7/8.

Tot bijna onveranderde, doch iets vastere prijzen was de omzet in geene der genoteerde fondsen van meldenswaardig belang.

FRANKFORT, Dingsdag 24 Oct. Metalliek 5 pct. 68 3/4; Spanje binnenl. 3 pct. 32; dito 1 pct. 16 13/16.

LONDEN, Donderdag 26 October. Consols op t. 94... N. Mexic. 3 pct. 23, 1/8; Peru N. 4 1/2 pct. 71 1/2; Ecuador... Gren. Uitg. 5 3/4; Spanje buitenl. 3 pct. 37 1/2; dito 1... 18 1/4, 1/2; dito Certific. 5 1/4, 3/8; dito Passiven 4 3/4, 7/8; Russen... pct. 84; dito 5 pct. 95 1/2; Turksche leening 2 1/4, 1/2.

PARIJS, Donderdag 26 October. Fr. 4 1/2 pct. 98.20; 3 pct. 75.85; Sp. binn. 3 pct. 33; dito 1 pct. 18... Metall. 5 pct. 83.

WEENEN, Donderdag 26 October. N. Metall. 84 1/8; ... 97; Bankactien 1230; Lomb. 93; Zilver 23 1/2; W... Londen 11.45; dito op Parijs 143 3/4.

Nadere tijdingen uit Sebastopol melden geene veranderingen van zaken sedert 17 October.

Per Telegraaf.

St. Petersburg, 26 October. Volgens ... rapport van prins Menschikoff, beantwoordde het vuur van Sebastopol in den nacht van 20 op 21 dezer met succes het vuur der geallieerden. De schade aan de Russische fortificatien was middelmatig.

De vijand had den aanval van de zeezijde niet hervat. Een gedeelte der Russische reserves was aangekomen; het overige gedeelte werd verwacht.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.